pani, občinski odborniki in drugi veljavni možje in davkoplačevalci dne 1. septembra v mnogem številu na na politični shod v Negovo! Med drugimi bodete tam tudi slišali svojega državnega poslanca, veleč. gospoda dr. Gregoreca.

Cerkvene zadeve.

Pridiga

milostljivega knezoškofa Mihaela o blagoslovljenju križev za oba zvonika in za presbiterij nove slovenske župnijske cerkve Marije Device v Mariboru na praznik Karmelske Matere božje, dne 16. julija 1895.

(Dalje.)

Tretjič pravi od mene blagoslovljeni križ: Na tolažbo ljudem sem povišan. V resnici! Povišan na sleme presbiterija in na vrh obeh zvonikov, ki stojita kakor dva častitljiva stražnika na desni in levi strani glavnega vhoda, povišan in gospodujoč, pravim, nad vsemi vrhunci veličastnega tempelja bode križ srečo oznanjal, tolažbo in blagoslov delil ter se svetil črez mesto in deželo. Jutranje solnce ga bode najprej pozdravilo, večerno pa najzadnje posijalo.

Naj sv. križ tudi v naših srcih zavzema imenitno mesto; naj bode začetek in konec našega dejanja in nehanja. Zasluži, da ga pred vsem povišujemo in častimo, pred vsem povzdigujemo in slavimo. Ako ga povišujemo, bodemo tudi mi povišani. Ako se ž njim hvalimo, bode tudi križ naša večna hvala. Velikega apostola Pavla je bil križ edina hvala, kakor to sam svečano zagotavlja, rekoč: Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi. Mene pa Bog varuj, da bi se z drugim hvalil, kakor s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa. (Gal. 6, 14). Pokleknem pred križ Gospoda našega Jezusa Kristusa, in prosim, da morete umeti širokost in dolgost, visočino in globočino skrivnosti odrešenja. (Efež. 3, 18). Kakor sv. Pavel tako so iskali in našli brezštevilni kristijani v križu tolažbo, slavo, izveličanje. Križ je bil slava apostolov-prvaka sv. Petra. Ko je nekega dne malosrčen hodil po samotnih ulicah rimskih ter je že nameraval zapustiti to branišče neverstva in bežati pred krvnikom Neronom, tedaj se mu prikaže Izveličar s težkim križem obložen na mestu, kjer še sedaj stoji mila cerkvica »Domine quo vadis«, katero vsakikrat rad obiščem, kadar v večno mesto priromam, da bi Petra videl. (Gal. 1, 18). Peter povpraša božjega mojstra: »Domine, quo vadis? Gospod, kam greš?« Jezus odgovori: »Na novo se hočem dati za-te križati«. Močno ganjen se blagi apostol zopet ohrabri, in kmalu potem umerje na hribu »Monte Mario« na križu z glavo navzdol za Križanega. — Sv. križ je bil ponos Petrovega rodnega in duhovnega brata sv. apostola Andreja, patrona in variha naše lepe lavantinske škofije. Ko je bil sv. Andrej od mestnega poglavarja Egeja v Patrah v Ahaji obsojen v smrt na križu in ko je križ zagledal, je klical prisrčno: O blagi križ, željno sem te iskal, sedaj pa našel! Vzami me izmed ljudij in izroči me Njemu, ki me je rešil na tebi.

Križ je bil čast in slava cesarja Konstantina Velikega. Ko je šel s svojo armado zoper Maksencija, zakletega sovražnika krščanstva, zagledata z armado na sinjem nebu čudežen, kakor zlato bliščeč križ z napisom: Τούτῳ νίκα. V tem znamenju bodeš zmagal. Dal je napraviti bandera v podobi križa in pred armado nositi. Pogumno je hitel v boj in je popolnoma premagal sovražnika pri mostu »Ponte Molle« blizu Rima. Rimljani so zmagovalcu pripravili krasen slavolok, ki še danes stoji. Poleg tega so postavili zmagovalčevo spominsko podobo, ki drži v desnici križ in nosi napis: »Po tem izveličavnem znamenju, ki pomenja pravo moč in krepost, sem jaz vaše mesto rešil trinogov in vrnil ljudstvu stari sijaj«.

Kakor ta proslavljeni vladar hvalil se je s križem tudi Rudolf Habsburški, veliki praded naše svetle vladarske rodovine. Ko so ga bili v Cahah ali Ahenu dne 24. oktobra 1273 kronali za rimsko-nemškega cesarja, in slučajno ni bilo žezla, vzame cesar Rudolf križ raz steno in zakliče: »Glejte znamenje Onega, ki je rešil nas in ves svet. To nam bodi mesto žezla«. In v resnici! Križ je bil odslej najmočnejša bramba slovite, starodavne Habsburške rodovine in države. Ko dne 16. junija 1619 uporniki priderejo v cesarski grad na Dunaju, in silijo v cesarja Ferdinanda II., naj sklene in podpiše nevarno pogodbo, izprosi si stiskani vladar nekaj časa za premislek. Tedaj pa gre v svojo sobo, poklekne pred križ, ga pomoči s svojimi solzami, in poljubi rane Križanega. V tem trenotku pa razločno sliši besede: »Ferdinande, Ego te non deseram!« Ferdinand, Jaz te ne bom zapustil! Osrčen se nato vrne k ustajnikom; tedaj pa na mah zadoné trobente oklopnikom Dampierjevega polka, in cesar Ferdinand je bil rešen. Rešil ga je sv. križ. Ta križ še danes v c. in kr. dvorni kapeli na Dunaju skrbno hranijo kakor dragoceno svetinjo. In kot c. in kr. dvorni kapelan sem jaz večkrat ob nedeljah in praznikih pri večernicah vesel ponujal ta križ vernikom, da so ga poljubovali.

Bodi sv. križ tudi naša čast in naša hvala, bodi naša slava in naša rešitev!

* * *

(Konec prih.)

Mili darovi za družbo vednega češčenja. Polzela 4 fl. 97 kr., Sv. Tomaž 10 fl. 23 kr., Sv. Ilj v Slov. gor. 20 fl. 28 kr., Slov. Bistrica 15 fl., Gornjigrad 11 fl., Solčava 3 fl. 50 kr., Polje 10 fl., Planina 3 fl. 30 kr., Zabukovje 10 fl., Sv. Marija Magdalena v Mariboru 22 fl.

Gospodarske stvari.

Cepitev goric.

(Konec).

Zelenčkanje ali cepitev na zeleno se pa vrši po naslednjem načinu in navodu.

Drugi teden meseca maja, sploh, kadar so mladike dovolj dolge, in ko je tri dni bilo zaporedoma 17° R. toplo vreme, moramo začeti cepitev na zeleno. Zato si že prej pripravimo poveznih trakov iz volne ali pa iz elastike, ki se kupijo v prodajalnici g. Berdajsa v Mariboru. Tudi si določimo trse in cepiče. Eden ali dva dni pred zelenčkanjem si nož nabrusi ali kupi, ki se pri nožarju dobi, tudi si trse za ta namen pripravi, da gre delo potem ročno naprej, ali ti poseben težak pomaga. To pripravno delo obstoji v tem, da se vsa očesa in vsi postranski poganjki letošnjih mladik odrežejo ali poščipajo tako, da na vsej trti ostanejo samo listi in zelene mladike. Mesto cepljenja mora težak sam izbrati, ki bo tem višje na trsu, čem pozneje cepiš. Pri tem delu so tri poglavitne reči: Oster nož, zvesta poveza in urne roke. Zelene mladike za cepiče se shranijo ali od inod prinesejo v mokrem mahu.

Cepi se najboljše v naklad ali doklado. Rozgo za cepitev vrezi vselej na sklepu ali kolenu za pol prsta navzgor, in že pripravljen cepič enake debelosti odrezi enako navzdol in odrezane strani tako vrhoma naloži, da se popolnoma pokrijeta ter jih brž z elastiko dobro povezi. Cepič naj vselej ima dve očesi, pa ne belega stržena, ker takrat je že prestar in za zelenčkanje nesposoben. Pri podlagi ne velja to znamenje, zato ker je tako globoko vrezati ne smemo. Ako se cepi v naklad, prereže se popolnoma, sploh je tudi na podlagi dobro, ozirati se na stanje stržena. Cepivno sposobnost mladike spoznamo na prepogibanju. Ako je mladika še celo mehka, takrat cepitev slabo zaraste; ako se pa že težje dá upogniti, je pa tudi slabo; zato je v sredi med mehkim in pretrdim delom mladike najboljše mesto za zelenčkanje. Na debelost mladike ni gledati. Ako so pa cepiči v primeri s podlago preslabi, je boljše cepiti za kožo, kar se mora tudi takrat storiti, če se ti je preglobokó zarezalo, da si prišel do belega stržena podlage. V vročini ne smemo cepiti.

Zelenčkanje se vrši do sredi junija; kar se pozneje cepi, ostane kilavo. Črez štiri dni po cepitvi na zeleno se morajo trsi pregledati, in na podlagi poščipati še morda zaostalo očesa, ki so ozelenela. In to delo ponavljaj vsak teden pozneje, dokler nova mladika iz cepiča ne izraste za četrt metra. Ako to zanemariš, cepič zaostane ali se posuši. Nove rozge morajo vedno navpično privezane biti na kol z ličjem ali rafijo; cepljeno mesto pa povezi z elastiko, tako na spodnjem koncu začneš povijati navzgor, tedaj bo požlahtnjeno mesto na kolenu trdno in navskriž povezano, drugače se pa ne zaraste. Na zgornjem koncu napravi eno ali dve zanjki, da se poveza ne razpusti, dokler ne sprhni, ko je mesto že dobro zaraščeno. Vse roparske mladike moraš proti polamati, cepljeni vrh pa z galicijo škropiti proti rji, da nežna rozga lepo zeleni, raste in dobro dozori. Jeseni, ko je les dozorel, listje pa odpadlo, moramo cepljeni trs pogrobati ali za spomladno grobanje v zemljo shraniti, da ne pozebe. Pri tem grobanju amerikanca mora cepljeno mesto nekoliko nad zemljo stati, ne pa pod zemljo; drugače bi se teh koreninic uška hitro lotila, in ves trud bi bil zastonj.

Najlepši nasledek cepitve bode ta: da bodo naši zdaj goli grički zopet veselo ozeleneli; ondi, kjer zdaj pastirji jagode pobirajo, bodo žlahtni trseki debelo grozdje rodili; ubožani kmetič bo na novo oživel in v gorici Boga hvalil; zlati časi obilne trgatve se bodo vrnili in mili čuriček bo svojo ljubeznjivo pesmico zopet veselo prepeval ter vsi hribčki mu bodo mogočno zopet odmevali:

Že črička prepeva,
Ne more več spat;
V trgatev veleva,
Spet pojdemo brat.

Nakup ameriških trt.

C. kr. ptujsko okr. glavarstvo naznanja: V spomladi 1896 bodo se iz državnih nasadov prosilcem iz po trsni uši okuženih pokrajin oddavale ameriške trte za naslednjo ceno: *a)* Riparia, Solonis in Portalis rezanice po 3 gld. za 1000 komadov; *b)* Rupestris monticola rezanice po 6 gld. za 1000 komadov; *c)* korenike teh vrst po 10 gld. za 1000 komadov.

Pri posredovanju dobave večje množine iz tujih krajev, bodo se vračunili lastni stroški.

Prošnje naj se vložijo tuuradno najkesneje do 15. oktobra 1895, pri čemer se opomni, da se bo oziralo na poznejša oglasila še le v spomladi, ako bi katera obdeljenih strank trte popustila.

Sejmovi. Dne 31. avgusta v Poličanah (za svinje). Dne 2. septembra v Arnotcah, Zibiki, na Tinskem, v Kamnici, v Trnovcu, Mariboru (tudi za konje), pri Sv. Petru pri Radgoni in na Bregu pri Ptuju (za svinje). Dne 3. sept. pri Sv. Lovrencu v Prošinu, v Zrečah, Račah in Radgoni. Dne 4. sept. v Lučanah, na Ptuju, v Imenem (za svinje) in v Mariboru. Dne 5. sept. na Bregu pri Ptuju (za svinje). Dne 6. sept. na Spod. Polskavi (za svinje) in pri Sv. Vidu niže Ptuja.

Dopisi.

Iz Dola pri Hrastniku. (Občni zbor in veselica.) Ono nedeljo je bil za Dol kaj veseli dan. V proslavo rojstnega dné našega svetlega cesarja je priredilo tukajšnje bralno društvo občni zbor in veselico. Veselica se je vršila pod krasno okinčanim Straus-ovim kozolcem, kateri je bil podoben vrtni lopi v najlepšem zelenju. Zbralo se je mnogo ljudstva od blizu in daleč. Došle goste so pozdravljale vihrajoče zastave raz mnoge hiše, pok možnarjev in pred kozolcem napis: »Dobro došli«. V povzdigo veselice so mnogo pripomogli zaradi izvrstnega tamburanja sloveči šmartenski tamburaši, kateri so na vabilo gospoda predsednika radovoljno prevzeli sodelovanje. Predsednik, gospod Anton Šebat, prijazno pozdravi došle goste in omeni, da se je današnja veselica priredila v proslavo rojstvenega dneva svetlega cesarja in mu zakliče trikratni »Živijo«! Po tem pozdravu zaigrajo tamburaši »Cesarsko pesem«, katero je vse občinstvo stoje poslušalo. Marsikateri gost je danes prvič slišal to narodno godbo in mili glas zvonkih tamburic mu je segel globoko v srce. Nastopili so potem domači pevci, udje bralnega društva in so pod vodstvom res neumorno delajočega pevovodje g. Kramar-ja za kratki čas njih vežbanja res izborno peli. Vse točke so se vršile res izborno in so pouzročile burno odobravanje in živahno pohvalo. Sledilo je še več govorov, v katerih so se govorniki spominjali svetlega cesarja. Na večer smo se preselili izpod kozolca v gostilnico g. Fr. Peklarja, kjer smo bili prav dobre volje. Lahko rečem, da je s to veselico vsak bil izredno zadovoljen.

Iz Savinjske doline. (Veselica.) Mnogi Savinjčani smo imeli priliko dne 11. avgusta udeleževati se lepe, sijajne veselice, katero je priredilo bralno društvo v Št. Pavlu v Savinjski dolini s sodelovanjem tamošnjega že slovečega prvega tamburaškega zbora Savinjske doline. Že pogled na jako lepo okrašeni prostor, namreč vrt in kozolec gosp. Norberta Zanierja, je bil diven, še bolje pa so nam dopadali izurjeni pevci, kateri so pod spretnim vodstvom gosp. nadučitelja Jos. Vidica prav težavne pesmi prednašali. Istotako gre čast slavnim tamburašem! Vsak lahko reče, kdor jih je slišal in ima pojem o težavnih komadih, da so to umetniki. Kakor hitro se je začelo mračiti, užgali so več nego 100 lampijonov na prostornem vrtu, in je bil ta prizor res veličasten. Pri veselici smo videli mnogo gostov kmečkega stanu. Bili so gosti iz Celja, Žalca, Gotovelj, Braslovč, Griž ter smo opazili tudi znano narodno obitelj Mankoč iz Trsta. Le prehitro nam je minila ta veselica, vendar upamo, da nam dojdejo v prav kratkem času zopet vabila, udeleževati se enake sloveče veselice.

Iz Slov. Bistrice. (Veselica.) V nedeljo, dne 18. avgusta je priredila naša podružnica sv. Cirila in Metoda izlet v Spodnje Poličane, kjer je bila v prostorih g. Gajšeka sijajna veselica, za katero se imamo posebno zahvaliti našim tamburašem in pevcem, ki vse žrtvujejo, da bi le z mično godbo in ubranim petjem